

سفر نامه

آبشاری که شاهکار خلقت در دل بیابان است
«فدایمی»، تجسم عینی زیبایی

علی نظریان

آبشار فدایمی که شاهکار خلقت در دل بیابان است، این جاذبه طبیعی در آخرین نقطه جنوب شرقی فارس در مسیر بندر عباس قرار دارد و در تاریخ هشتم دی ماه ۱۳۹۰ در فهرست آثار ملی به ثبت رسید. از ویژگی های منحصر به فرد این اثر، تنوع چهار آب شور، شیرین، گرم و سرد است. فدایمی در گذشته با داشتن ۸۰۰ متر عرض، عرض ترین آبشار طبیعی ایران بود. اما امروزه به علت خشکسالی های متوالی عرض آن بسیار کاهش یافته است.

باید از شیراز، سروستان، فسا، داراب، فورگ و مرز گذشت و مسافت ۲۸۰ کیلومتری را طی کرد تا به فدایمی رسید. با توجه به این که مسیر فدایمی تا آبشار خاکی است، طی این مسافت ۳۰ دقیقه زمان می برد. با خودم می گویم کاش مسیر برای رفاه حال مردم و سهولت دسترسی گردشگران آسفالت بود! به آخرین نقطه ای که ماشینی می تواند برود می رسیدیم. پارکینگی تدارک دیده اند. سرویس بهداشتی کنار آن هم فاقد آب و در نتیجه غیر قابل استفاده است.

ماشین را پارک کرده و ساپلمان را بر می داریم و شیب دره را طی می کنیم تا به آبشار می رسیدیم. با دیدن زیبایی حیرت انگیز آبشار میخکوب و لحظاتی را محو تماشا می کنیم. درختان و نیزارهایی در اطراف آبشار قرار دارند و برخی سنگ ها از خزه پوشیده شده اند که زیبایی خاصی به آن داده اند.

روبروی آبشار در کنار کوه مقابل سکوهایی برای نشستن ساخته اند، در طرف آبشار تعدادی درخت هست که سخاوتمندانه بر زمین سایه گسترده اند. از رودخانه می گذریم و زیر درخت را از انبوه پلاستیک و زباله تمیزی می کنیم و فرش را پهن کرده و وسایل را زمین می گذاریم.

بالای آبشار باغ نخل قرار دارد و مقداری زمین مسطح نیز وجود دارد که صرف کشاورزی می شود و قسمتی از آب آبشار همانجا مصرف می شود. حدود ۲۰ دقیقه بالا می روم تا به سر چشمه می رسم که از دره ای بین دو کوه خارج می شود. چشمه و رودی که از چشمه سرزیر می شود را نیز ازها و گیاهانی به نام خنگ (باصمه خ که از آن برای ساخت جارو استفاده می کنند) احاطه کرده اند.

آبشار دیگری نمی بینم و مسیر را بر می گردم. چند دقیقه که جلوتر می روم آبشار دوم را می بینم که آبش شیرین است و ارتفاعی بیشتر از آبشار اول دارد اما مقدار آبش کمتر از آبشار اول است.

این آبشار به احتمال زیاد با آبشار قبلی یکی بوده است چرا که در مسافت زیادی قبل از آبشار اول تا مسافتی بعد از آبشار دوم آثار خشک شده آبشار نمایان است. نیزارها، جلبک ها و خزه هایی در اطراف این آبشار نیز قرار دارد.

مسیر رودخانه را ادامه می دهم که سراسر گل و گیاه است و زیبا و سکوت لذت بخشی که تنها صدای دلنواز آبشار و خروش رودخانه و آواز خوش پرندگان آن را می شنوند.

عده ۲۵ دقیقه آبشار سوم را می بینم که بسیار زیبایی شگفت انگیز خود را هر بیننده ای دلربایی می کند. درختان نخل خودرو به زیبایی چشم نواز آبشار افزوده اند. ساعتی را به تماشای آن می نشینم.

وسایل لازم برای رفتن به آبشارهای فدایمی عبارتند از: ۱- پلاستیک زباله- اسپری یا پماد دفع حشرات - دوربین - پاور ۵ - کفش یا صندل با کف نرم و ضخیم (مسیر کلاقلو سنگ است) ۶- چادر در صورت شش خوابیدن ۷- لباس اضافه ۸- چراغ قوه ۹- لامپ سیار و باتری ۱۰- موبایل ۱۱- زغال یا هیبزم ۱۲- دم پای ۱۳- کرم ضد آفتاب و ...

موزه نان برای اولین بار در سطح کشور و خاورمیانه با همت بخش خصوصی (شرکت نان صنعتی گندم دشت مشهد) در سال ۱۳۹۰ در مشهد تأسیس شده است. در موزه نان مشهد بازدیدکنندگان با ابزار تهیه نان و شیوه پخت انواع نان آشنا می شوند

هفت حوض مشهد عبور می کنید، حوضچه های بزرگی را می بینید که به صورت دست نخورده همچنان باقی مانده اند. برای رفتن به این پارک، باید به سمت کوه های خلج رفته و وارد جاده خلج شوید، بعد از پیمودن مسافت کمی به صورت پیاده، می توانید به این پارک برسید.

موزه نان

موزه نان برای اولین بار در سطح کشور و خاورمیانه با همت بخش خصوصی (شرکت نان صنعتی گندم دشت مشهد) در شهر مشهد در سال ۱۳۹۰ تأسیس شده است. در موزه نان مشهد بازدیدکنندگان با ابزار تهیه نان مانند دستا، آسیاب بادی، آسیاب آبی و مراحل تهیه آردمانند پز افشانی، گندم چینی، خرمن کوبی، چک زدن و شیوه پخت انواع نان سنگک، نان تنوری و نان تنوری سفال توسط تنور سنگی، انواع تنور سفال (تنور مال، تنور عشایری، تنور حیاطی یا ایستاده، تنور ساج) آشنا می شوند. در موزه نان مشهد یکی از رقص های آیینی خراسان که به نام رقص ابر شناخته شده انجام می شود که منطبق با باورهای زراعی مردم منطقه است. در ساخت موزه نان اساس معماری سنتی - ایرانی در نظر گرفته شده که توسط ساده ترین مصالح (آجر ایرانی، کاهگل، گچ و چوب) به اجرا در آمده است. این موزه در کارخانه گندم دشت مشهد واقع در بزرگراه آسیایی دایر شده است.

پارک های آبی

مشهد در زمینه احداث پارک های آبی موقعیت بی نظیری در خاورمیانه دارد. یکی از جاذبه های ورزشی خاص در مشهد وجود پارک های آبی است که به دلیل سرپوشیده بودن امکان استفاده از آنها در تمام طول سال وجود دارد. پارک آبی ایرانیان، سرزمین موج های آبی، پارک ساحلی آفتاب و موج های خروشان از پارک های آبی مجهز است که طرفداران بسیاری در ایران دارد.

بوستان مینیاتوری

بوستان مینیاتوری مشهد، ایرانی کوچک است که می توان برجسته ترین آثار باستانی کشور عزیزمان را در آن دید. در این بوستان ۵۸ نماد فرهنگی، مذهبی و نقاط دیدنی شهرهای مختلف ایران به صورت مینیاتور شده در معرض دید عموم شهروندان قرار می گیرد که در هنگام افتتاح ۹ المان آن به بهره برداری رسید. المان های تحت جمشید، آرامگاه فردوسی، پل خواجو، فرودگاه بین المللی شهید هاشمی نژاد، آرامگاه عطار نیشابوری، راه آهن مشهد، روستای کندوان، باغ شاهزاده ماهان کرمان و سد کارون تاکنون رونمایی شده اند. از جمله امکانات این بوستان که می توان به تراس پارک، زمین بازی کودکان با طراحی بازی های بومی و محلی، مسیر تردد قطار، فضای سبز و... اشاره کرد.

حمام هم اکنون به موزه تغییر کاربری داده است و وسایل و ابزار آلات قدیمی در آن برای علاقمندان تاریخ به نمایش گذاشته شده است.

خانه تاریخی ملک

یکی از آثار تاریخی که در شهر مشهد وجود دارد خانه تاریخی ملک است که در فهرست آثار ملی ایران در سال ۱۳۷۷ به ثبت رسیده است. این بنا یکی از نمونه خانه های زیبای بر جای مانده از دوران انتقال معماری در اواخر عصر قاجاریه محسوب می شود. در گذشته این بنا تاریخی بسیار وسیع بوده ولی اکنون تنها بخش بیرونی آن بر جای مانده است که شامل دو طبقه می شود. طبقه بالایی دارای سقف مشبک و منبت کاری شده چوبی و شومینه گچبری زیبایی است. خانه ملک امروزه مرکز هنرهای سنتی میراث فرهنگی و گردشگری خراسان رضوی است. گفتنی است حمام خانه ملک تنها نمونه حمام تاریخی خصوصی دوره خود در شهر مشهد معرفی شده است. این بنا در سال ۱۳۸۵ به عنوان خانه توریست انتخاب شد.

باغ گیاه شناسی

باغ گیاه شناسی مشهد شاید بتوان گفت یکی از برترین جاذبه های این شهر است چرا که از بخش های متنوعی تشکیل شده و در آن می توانید مجموعه ای متشکل از بخش های مختلفی همچون باغ گل رز، قطعه

پارک های ساخته شده در ایران است که تلفیقی از آب، سنگ و سرسبزی و نور است. پارک علمی پروفوسور بازیمایا منحصراً به فردترین پارک موضوعی در ایران است. این پارک در مساحت ۲۱۰۰ متر در طبقه چهارم مجتمع وصال واقع در منطقه گردشگری سپاد مشهد واقع شده است. این پارک بر پایه سه موضوع زیست شناسی، زمین شناسی و نجوم احداث گردیده است. در پارک علمی پروفوسور بازیمایا سوار بر ماشین زمان شوید تا به ابتدای خلقت جهان رفته و سفری پر هیجان را از آغاز آفرینش تا به امروز تجربه کنید. با سوار شدن بر زیر دریایی اکتشافی سری به دنیای عجیب جانوران زیر دریا خواهید زد. برای اولین بار در کشور (و سومین بار در دنیا پس از کورپوس هلند و سنگاپور) به همراه پزشک پروفوسور بازیمایا با عبور از داخل دهان یک انسان غول پیکر و سفر به درون اندام های بدن، اسرار بدن انسان را کشف خواهید کرد. در این پارک علمی ضمن تفریح و سرگرمی، خیلی مطالب آموزنده نیز در انتظار تان است و با خاطر های خوش و ماندگار می توانید به خانه بازگردید.

ضلع شمال غربی چهارراه شهدا (نادر سابق) است که پس از حرم حضرت رضا (ع) مهم ترین موضع توریستی - تاریخی شهر مشهد تلقی می شود. طراح بنا مهندس سیحون بود و مجسمه ها را هنرمند فقید ابوالحسن صدیقی ساخته است.

پارک ملت

پارک ملت یکی از جاذبه های گردشگری مشهد و بزرگ ترین پارک این شهر است که در کنار بزرگراه وکیل آباد در تقاطع آزادی واقع شده است و مساحت آن ۷۲ هکتار است. بزرگ ترین چرخ و فلک خاورمیانه در این پارک قرار دارد. در قسمت شرقی پارک بزرگ ملت شهر بازی قدیمی و بزرگی وجود دارد که این شهر بازی اولین شهر بازی در کشور است که عضو اتحادیه جهانی شهر بازی های استاندارد شده است.

پارک کوه سنگی

پارک کوه سنگی دومین پارک بزرگ مشهد بعد از پارک ملت است که در جنوب غربی مشهد و در انتهای خیابان کوه سنگی قرار گرفته است و در حاشیه کوه هایی مرتفع ایجاد شده و از قدیمی ترین روستاهای مشهد است. شاه عباس صفوی در سن ۱۶ سالگی در این روستا تاج گذاری کرد.

کوه سنگی از میان تفریحگاه های شهر مشهد از قدمت و شهرت بیشتری برخوردار است و یکی از زیباترین

۲۰ کیلومتری از شهر مشهد در شهر توس قرار گرفته است. این بنا با الهام از معماری دوره هخامنشی، توسط هوشنگ سیحون بر پایه طرحی از کریم طاهرزاده طراحی و بازسازی شد. بازسازی و ساخت این بنا در سال ۱۳۴۳ به دستور انجمن آثار ملی آغاز شد و در سال ۱۳۴۷ به پایان رسید. این بنا ۹۰۰ متر از ستون، سنگ و کاشی ساخته شده است و در آن از عناصر تزیینی هخامنشی در ستون ها و سر ستون ها استفاده شده است. بر روی ۴ ضلع این آرامگاه نیز اشعاری از حکیم فردوسی نگاشته شده است.

آرامگاه نادر شاه افشار

آرامگاه نادر شاه افشار بنایی است که به یادبود نادر شاه در شهر مشهد ساخته شده است. قوام السلطنه در اواخر عهد قاجار (۱۲۹۶ خورشیدی) در محل یکی از مقابر ویران شده نادر، آرامگاه جدیدی برای وی ساخت و استخوان های او را از تهران به مقبره مزبور انتقال داد. نادر شاه افشار، فاتح دهلی در هنگام حیات خود دستور به ساخت آرامگاهی کوچک در بالای خیابان مشهد داد.

این آرامگاه کوچک در سال ۱۱۴۵ هجری قمری در مجاور چهارباغ شاهی و روبروی حرم امام رضا خشت و گل ساخته شد. این بنا جدید که در محل فعلی آرامگاه وی قرار داشت، مدتی بر پا بود تا این که انجمن آثار ملی ایران در سال ۱۳۳۵ خورشیدی در صدد بر آمد آرامگاهی مناسب برای وی در همان محل مقبره قوام السلطنه احداث کند. این کار از سال ۱۳۳۶ شروع شد و در سال ۱۳۴۲ به پایان رسید.

مقبره کنونی نادر واقع در حمام مهدی قلی بیک در سال ۱۰۲۷ توسط یکی از امرای تیموری احداث شده است و در نزدیکی بازار بزرگ مشهد و میدان ۷۲ تن قرار دارد. این

مشهد، مهم ترین قطب گردشگری مذهبی و تاریخی ایران است

شهری برای همه سلیقه ها

نگاره دهندار، راهنمای گردشگری

صفوی فعالیت بسیار برای گسترش حرم صورت گرفته است از این رو این مکان مقدس موزه ای وسیع از معماری ایران است.

حرم امام رضا مجموعه ای است با کانون آرامگاه امام هشتم شیعیان، علی بن موسی الرضا که دیگر مسجد ها، کتابخانه و موزه ها را در بر می گیرد. مسجد بالاسر و مسجد جامع گوهر شاد از مهم ترین بناهای پیوسته به آن هستند. بزرگ ترین مسجد جهان در اندازه (۲۵۰ هزار متر مربع) و دومین مسجد بزرگ جهان در گنجایش (۵۰۰ هزار نفر) شمرده می شود.

بازار رضا

با توجه به حجم زیاد توریست ها و زائران شهر مشهد، تجارت در این شهر از گذشته رونق فراوانی داشته است. از جمله مراکز تجاری این شهر، می توان به بازار رضا اشاره کرد که از مهم ترین مراکز خرید زائرین و گردشگران به شمار می آید. بازار رضا مشهد در فاصله کمی از حرم مطهر قرار دارد که یکی از پر بازدیدترین و شلوغ ترین بازار های سنتی کشور است که دارای معماری زیبا و سنتی است و همچنین یکی از قدیمی ترین مراکز عرضه سوغات و صنایع دستی شهر مشهد است. این بازار در دو طبقه احداث شده است، در طبقه دوم آن کارگاه های کوچک صنایع دستی، طلاکاری، انگشتر سازی، فیروزه تراشی و گلدوزی ایجاد شده است.

آرامگاه فردوسی

یکی از جاذبه های ارزشمند مشهد مقبره فردوسی است که آثار وی جزء ارزشمندترین آثار ادبی ایران است. آرامگاه فردوسی در فاصله

فصل تابستان است و تعطیلی مدارس و دانشگاه ها سبب خیری می شود تا خانواده ها به سفر بروند. در این بین شهر مشهد همیشه به عنوان یکی از پر طرفدارترین مقاصد سفر نزد خانواده های ایرانی بوده است. به همین سبب امروز قصد داریم به معرفی این شهر و جاذبه های مذهبی، طبیعی، تاریخی، و تفریحی آن بپردازیم... مشهد از مهم ترین قطب های گردشگری مذهبی و تاریخی ایران است که جاذبه ها و دیدنی های بسیاری دارد و سالانه پذیرای بیش از هزاران نفر است. وجود حرم علی بن موسی الرضا و جاذبه های دیدنی، تاریخی و تفریحی بسیار این شهر را به یکی از توریستی ترین شهر های ایران تبدیل کرده است که از ایران و حتی خارج از ایران افراد بسیاری به آن سفر می کنند. این شهر که در زمان افشاریان پایتخت ایران بوده است، دومین شهر پهناور پس از تهران به شمار می رود. در دوران های تاریخی متفاوت به واسطه موقعیت جغرافیایی و طبیعی مناسب و حضور مشاهیر بزرگ مشهد همواره مورد توجه بوده است.

مشهد پایتخت معنوی ایران نامیده می شود و مهم ترین مکان مذهبی ایران، حرم امام هشتم شیعیان در این شهر واقع شده است. علاوه بر جنبه مذهبی و زیارتی این شهر در جنبه های گردشگری نیز پیشرفت های چشمگیری داشته است و دارای مجموعه های تاریخی، تفریحی، فرهنگی متنوعی است و می تواند علاوه بر سیاحت، شهری جالب برای گردشگران باشد.

حرم امام هشتم شیعیان

حرم امام رضا (ع) در مرکز شهر مشهد، استان خراسان رضوی، ایران، بسیار گاه حضرت علی بن موسی الرضا (ع) است که نزد مسلمانان شیعه و اهل تسنن گرامی داشته می شود و مقدس است. سازه های این حرم مقدس، از دوران پیش از صفویان دوران تیموری و زمان های متعدد تاریخی به جا مانده، اما در زمان شاه طهماسب

